

B é t s .

Ezen hónapnak 13-dikára várják ide vissza ő Tsáfsz. 's Kir. Felségét, *Ferentz Fő Hertzeggel* együtt.

Ha a' tsupa *természeti* tökéletességekért is kedveljük 's betsüljük az azokkal bíró izemélyeket: ugyan hogy' ne betsülnénk hát a' *szerzett* tökéletességekkel bírókat. A' ki nem betsüli másban az olyan tökéletességeket, mellyeket nem az *Annya*' méhiből hoz az Ember, igen annak szokott az, meg-esmertető jele lenni: hogy üres ő maga azoktól a' tökéletességektől. Ellenben igaz az is, mentől nagyobb mértékben találtnak valakiben a' *szerzett* tökéletességek: annál inkább betsüli ez azokat másban is, akár melly nemüek legyenek bár a' tökéletességek. Sok példáját adta már ennek, ama' nagy hirű *Orosz Fő Hadi Vezér Potemkin* Hertzeg; adta közelébb is az ide való festő Akademia' egyik érdemes Professzora *Lampi* Ur eránt meg-bizonyított indulatja által. Ezen meg nevezett Professzor Ur, némelly képeket készített a' Hertzeg' számára, mellyek mivel igen meg tettettek ő Hertzegségének, különösen meg kérte a' *formáló mesterségek'* (*festés, rajzolás, kép-faragás 's a' t.*) Akademiajának Protektorát Hertzeg *Kaunitzot*, hogy Prof. *Lampit* botsátaná el ő hozzája *Gyűsz-Vásárba (Jassy)*; magának pedig *Lampi* Urnak gazdag ígéreteket tett, tsak menjen el hozzája, 's önnön képét is tsinálja le, 's vigye el magával. Már útnak is indúlt *Lampi* Ur, *Moldva Ország* felé.

Nagyon beszélik itten, hogy a' Tsáfszár Magyar Lovas Regimentje, ide fogna jöni őri-zetre.

G g

Magyar

Magyar Ország.

Az Ország - Gyűlési *Litteraria Deputatio* ké-
fzen vagyon már, a' mint értjük a' maga nagy
következésü Munkájával.

A' *Budai* és *Pesti* Zsinatok, azt végezték
Sept. 29-dikén tartott ülésekben, hogy az öt ele-
gyes Deputátzióknak munkáik, egy, újjonnan ki-
állítandó elegendő Deputátzió által rendbe sze-
dettesenek. Az ekkor ki állított Elegendő Depu-
tátzió Octobernek 2-dikán végezte a' maga mun-
káját, melly napon közlőtte is azt, a' Zsinatokkal.
Azoltától fogva (igy irták *Pestről* Oct. 7-dikén)
szakadatlanul tartják az üléseket mind a' két Zsi-
natok, közlik egymással a' meg állított végzése-
ket, 's boldog előmenetellel haladnak munkájok-
ban.

M. Dormándházi Sággy Mihály Úrnak, Sz.
Jstván' Rendjebeli kissebb Keresztes Vitéznek, 's
a' Septemvirális Tábla' egyik nagy érdemű Tag-
jának, tulajdon személyére nézve Bárói méltó-
ságra lett emeltetése, közelébb tétetett közön-
ségessé.

B. Knezevich Márton Úr, tsak maga személ-
lyére nézve nyerte vólt 1763-ban a' Báróságot;
hanem most már ezen Báró Úrnak-négy érdemes
Fiait is, úgymint: *György*, *János*, *Péter*, és
Vintzentz Urakat, az édes Attyok' rangjára (Báró-
ságra) méltóztatta ő Felsége.

Pofon - Vármegyéből, Okt. 4-dikén hozzánk útasí-
tott Levelében így ir egy jó Barátunk:

„Kántzellárus Gróf *Pálffy* ő Excellentiája
még a' *Malatzkai* Kastélyában mulat, 's e' folyó
hónapnak tsak 13-dika táján szándékozik *Bétsben*
lenni. A' múlt Pénteken, úgymint Septembernek
utolsó napján születése' napja vólt ő Exc. jának,
melly egy vig öröm-innep' tartásra szolgáltatót
alkalmatosságot. Estve Komédiát jádzottak a'
Dá-

Dámák, és Gavallérok. A' Jádzók' száma köz-
zül való volt az ő Exc. ja' iffjabbik Fia is Oberfitt.
Gr. *Pálffy Miklós* ő Nagysága, ki is igen termé-
zetesen jádzott egy vén Sulztert. Már most 56-
dikszor került elől ő Excell. ja' születése napja.
Az 57-dikszor elő-kerülendőt nem akarja többé
ő Excell. iája, a' mint hallyuk, Kántzelláriusi
fövel ülni. Kit erányoznak jövendőbéli Kántzel-
láriusnak közönségesen a' Méltóságok: arról még
most halgatok.

Kassáról azt irják, hogy közel a' Városhoz
savanyú vizre találtak.

Minden nagyobb, és kissébb Magyar Oskolák-
béli Tanulóknak meg van szorosan tiltva ő Fels.
nevében a' kard- viselés.

Az *Egri* Püspöki *Lycaeum*, melly eddig nem
völt a' Tudományi Kerületnek igazgatása alatt,
most mindenekben alája vettetett, Kir. hatalom-
mal a' *Kassai* Tudományi Kerület' Kir. Igazga-
tásának.

A' *Kassai* Kerületbéli Nemzeti Oskolák' Inspek-
torságát, Ns *Abatj-Vármegyei* néhai Fő Notárius
Jábrodi Jabrotzky Gábor Úr nyerte el 1500 forint
elztendei fizetéssel.

Erdély Ország.

A' *Bétsbe* való fel-jövetelre ki- rendelt
Ország- Gyűlési Deputátzió, engedelmet nyert ő
Felségétől a' fel-jövetelre; de olly fel-tétellel,
hogy ő Felsége maga fogja ki szabni az időt, a'
mikorra jelenhessen meg *Bétsben* az említett De-
putátzió.

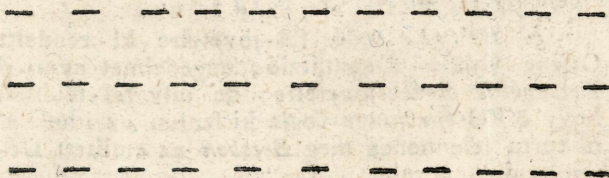
Tsch Ország.

A' *Tsch* Nemzet eránt viseltető Atyai kegyes-
ségének, sok bizonyságait adta ő Felsége tsak
azon kevés idő alatt is, mellyet annak kebelé-

ben kívánt közelébb el tölteni. Eggy, ezen bizonyosságok közzül, a' Tseh Királyi Városoknak azon büntetési taksa alól való fel-szabadítása, melly az el múlt században el követett háborgásokért vólt vetve azokra mind ekkoráig. Böltsen ítélte t. i. *II. Leopold*, hogy a' Státusnak mostani hív Polgári, tellyességgel nem tartoznak lakolni az ő Eleikuek hibájokért; mivel azonban szükségesképpen úgy hozzák magokkal a' Státusnak környül-állásai, hogy még három esztendőig fizetődjön az említett taksa: tehát most mindjárt el nem engedheti azt ő Felsege egytallyában, hanem a' nevét tsak ugyan meg változtatta.

Austriai Belgium.

Geldria Tartomány' Hódolásának Innepe nagy vigassággal, és pompával ment végbe Sept. 22-dikén *Rüremunde* Városában. Meg tisztelték ezen jeles tzeremoniát, a' *Belgyiomi* Közönséges Kormányozókon kívül (úgy mint a' kik vóltak itt is, mint más *Belgyiomi* Tartományok' Hódolásának Innepén, az ő Ts. 's Kir. Felsege' Képviselei), a' *Treviri* Választó Hertzeg, 's annak Testvérje, az *Esseni* és *Thorni* Apát-Afzony (Abbatiffa), és *Saxoniai* Hertzeg *Xaverius*.

Török Birodalom.

Sept. 18-dikán botsátott Jelentése szerént B. *Herbert* Úrnak, következő értelmű parantsolatot küldött a' Török Tsászár minden Jobbágyaihoz, hogy: mivel az *Ausztriai Házzal* kötött Békességnek 7-dik cikkelyében arra kötelezte magát a' *Porta*, hogy az említett Háznak minden Alattvalóit, a' kik török rabságban vagynak, két hónapok alatt ingyen vissza fogja szolgáltatni: ehez képest parantsolja ő Nagy-Urasága minden jobbágyainak, hogy a' nállok fogva lévő Tagjait az *Ausztriai Birodalomnak* haladék nélkül a' magok Elöljárójok eleibe vigyék. A' Foglyok' arra ki fog fizetődni minden Birtokosnak a' Nagy Úr' Kintstárjából. — Ha pedig valaki ezen parantsolat ellen mérészelne tselekedni: ki világosodván a' tselekedete, nem tsak minden pénz nélkül ki kell néki adni a' nálla lévő Foglyot; hanem azon kívül ezer pialtert is fog fizetni büntetésül.

A' *Bosznýdok*, alább hagytak a' fényen való bezéllgetésből, a' miolta már parantsolatját vették a' Nagy-Úrnak, mellynek e' volt a' foglalatja: hogy „mivel a' *Török Birodalomnak* köz boldogsága kívánta, hogy a' *Német Tsászárnak* által-engedtessenek némelly *Unnamellyéki* Kerületek: erre nézve jelentsék magokat a' földes Urak két hónap alatt, *Konstantzinápolyban* a' *Tesferdárnál*, 's adják fel káraikat, mellyeket az említett Kerületeknek által-engedtetése által fognak vallani, 's illendőképpen ki fognak elégíttetni.“

Prusszia

P r u s s z i a .

Sept. 25-dikén, az egész Kir. Ház meg jelent a' *Berlini* nagy Templomban, mellyben *T. Sack* Úr tartott predikáttziót. Ez napon, mind a' Fő Városnak, mind a' *Prussziai* Tartományoknak minden Templomaiban ki-hirdettetett a' két K. Hertzeg - Asszonyoknak, az *Yorki*, és az *Orániai* Hertzegekkel lejendő házassági egybe - kelések. Mivel az említett nap, egyfzersmind a' Király' születése napja volt: nagy ebédet adott a' Királyné *Monbijouban*, melly minekelötte el kezdődött vóna, gyűrüt váltottak a' meg - mátkásodott Hertzegek, és Hertzegnék. Jelen voltak az asztalnál, az egész Kir. Házon kívül, a' *Braunschweig* örökös Hertzeg Feleségestől; a' *Sachsen-Weimari* uralkodó Hertzeg; a' *Darmstadt* Hertzeg *Krisztian*; 's az uralkodó *Kurlándiai* Hertzegné, a' Generálissággal, a' Ministerekkel, 's az *Anglus*, és *Hollandus* Követekkel együtt. Estvére kelve, nagy közöntsés volt a' Királynál, mellyet gazdag vatsora, 's bál követett. A' következő napokon egymást fel-váltva tartatott pompás ebéd, és vatsora az *Orániai* ör. Helytartónénál (a' kívül jelen volt az iffjabbik Hertzegje is), és az Udvarnál. Sept. 27-dikén estve, az *Anglus* Követ adott bált. Az *Yorki* Hertzegnek *Friderika* Kir. Hertzeg Asszonnyal való házassági egybe - kelése Sept. 27-dikén ment véghez nagy pompával.

L e n g y e l O r s z á g .

A' múlt Sept. 15-dikén újra öfzve gyűltek a' Fendek, 's hozzá kezdtek az Ország - Gyűlési üléseknek tartásához. — Mindeneknek előtte az Öfzve - szövetkezés' Marsallja *Malachovszky* Úr állalt meg, 's következő értelmű szép és fontos Beszédet tartott:

„ Nagy

„Nagy Kegyelmeffégü Király!
Felféges Rendeek!

Ki pihentük magunkat a' munka után, újj erővel vagyunk fel-ruházva: mellyhez képest kötelesek vagyunk ott kezdeni a' Haza' dolgainak sorát, a' hol félbe-szakasztottuk azt, a' pihenésre nyertt idő előtt. — Vegyük elő, Fels. Rendeek! a' Május' 3-dikai nagy munkát, 's lásuk meg, mit kell szükségesképpen el követnünk az új Konstitúciónak meg-erősítésére, 's az egész *Lengyel* Nemzet' bődögságának ingadozatosan talpra való állítására. Hajtsuk végre már azt a' munkát, melly nem csak a' mi magunk' javára szolgál; hanem a' mellyet még az idegen Népek is méltóztatnak helybe hagyni, 's ditsérni, a' Fels. Közönséges Társasághoz útasított Irásaikban.

Te jó Király! hintsed közöttünk továbbra is a' te böltességednek, 's a' szeretned, és egygyességnek magvát, hogy a' mi munkálkodásaink jó, és köz hasznú gyümöltöket hozhassanak. Légy továbbra is Vezérünk! Követni fogják Királyokat a' dolgos méhek, valahová vezetni fogja az őket; mert tudják, hogy egyedül virágokhoz, 's méz-harmathoz vezetni őket. — Isten erősítsen bennünket, 's áldja meg munkálkodásainkat.

Egyébaránt mivel az Ország' szabad Városainak Küldöttjei meg jelentek, az új Törvénynek értelméhez képest: szükségesnek itélem, hogy rangjok, 's méltóságok szerént helyet mutassunk nékik a' mi Ülésünkben. “

A' Rendeek' Szálája mellett lévő nagy Tanátszála mutattatott ki ülő helyül, a' Városi Küldötteknek.

Ekkor meg szóllalt *Pofen* Városá' Küldöttje *Vibitzky* Úr, 's ékes hathatóságú kifejezésekkel köszönte a' Királynak, 's a' Rendeeknek, hogy
újra

újra vissza ajándékozták nékiek azon szabadságokat, mellytől már két száz esztendőktől fogva voltak meg fosztva; és hogy ő nékiek, kik színt' úgy rézst vesznek a' Haza' bódogságában, mint a' Rendek, szabad út engedtetett a' Közjóért való együtt - munkálkodásra. Olly ki-nyilatkoztatást tett végre minden Városok' neveken, hogy nints olly Polgár, a' ki kész ne volna, ha úgy fog kívántatni, vagyonját, és életét a' Hazáért, az új Konstituzciónak fenn-tartásáért 's meg-erősítéséért, és a' Közjóért fel áldozni. Hogy azonban néminémü próbáját adhassák a' Városok, Hazájok eránt viseltető háládatosságoknak, és Szereteteknek, tizenkét értz ágyúkkal kívántak annak kedveskedni; melly ajándékokskának elfogadására kérte *Vibitzky* Úr a' Rendeket. — Kért egyszersmind a' *Pofeni* Diftriktus' Polgárjainak különös engedelmet arra, hadd emelheffenek azok Olzopot a' Királynak *Varsó* Városában. — Minekutánna végezte volna Beszédét *Vibitzky* Úr, fel kelt a' Korona' Al-Kántzellariususa *Kolontay* Úr, 's a' Trónushoz járult, és következőképpen felelt a' Király' nevében: „Ő Felsege, tsupán azon fel-tétellel fogadja el a' *Varsóban* emeltetendő Olzlop eránt tett ajánlást, ha az, egyszersmind az Ország - Gyülésének is lessz izentelve, úgymint a' melly olly híven segítette tzellyára, az ő Felsege' izándékát.“ Meg közönte annakutánna a' Király', és Rendek' nevében, a' Hazának ajándékozott 12 ágyúkat. E' meg lévén, kéz-tsókolásra botosította magához a' Király, a' Városok' Küldötteit, az Ország' Senátorait, Ministereket, és a' Vajdaságok' Deputatusait.

Az Ország' Primássa *Poniatovszky* Hertzeg-Érsek, a' ki, sok ideig tartott távolléte után, tsak kevéssel ez előtt tért vala vissza *Angliából*, így szólott a' Rendekhez : „Én — a' ki
azon

azon okból mentem ki a' Hazából, hogy az Orvosoknak javaslások szerént segíthetnék az én beteg testemen: belső meg-elégedéssel értettem a' mi Konstituzciónkat a' jó szivü Külföldiektől. Nem tsak szia mutatás nélkül való ditséretét hallottam én az idegen Tartományokban, a' Fels. Rendek' bölts rendeléseiknek, 's munkálódásaiknak; hanem mindenütt ditsőítették, 's magasztalták fülem hallottára a' mi Konstituzciónkat, melly Májusnak 3-dikán ment tökéletességre. — Most már, Fels. Rendek! betsület, *Lengyelnek* lenni; melly betsület hogy annál inkább terjedjen a' nagy tselekedetek által: kérem a' F. Rendeket, meg ne únatkozzanak azon munkáknak folytatásában, mellyek a' Tartományok, 's annak Lakosainak bődögságokra meg kívántatnak. "

Ezen Beszédnek végződésével, fel állott a' *Braslavi* Vajdaság' Deputátusa *Manuzzi* Úr, 's kívánta tudni, mi formán nyilatkoztatta legyen ki magát a' Közönséges Társaság erántt a' *Saxoniai* Választó Hertzeg, a' ki az örökös uralkodás formájának meg-állításakor Királyává nevezett *Lengyel Ország*nak. De a' vólt ezen kívánságra a' felelet, hogy még most nem lehetne annak eleget tenni. Azt terjesztette tehát *Manuzzi* Úr a' Gyűlés eleibe, hogy egy rend-kivül-való Követtség által meg kellene jelentetni a' *Saxoniai* Vál. Hertzegnek, hogy az egész Nemzet hívta őtet a' *Lengyel* Trónusba.

A' Király, a' Trónushoz szólította a' Mini-steriumot, 's így szólott:

„*Tsak rövideden fogom fel-fedezni a' F. Rendek előtt, a' mit közlött velem a' külső dolgokra ügyelő Minister. Ditséretet, betsületet, 's helybe hagyást érdemel t. i. a' külső Tartományokban mind az, a' mit mi, a' mi kedves Hazánkért álmélködásra méltó erővel tselekedtünk, refzetve kezdetünk, 's mindnyájunknak igen nagy vesze-
del-*

delmünkkel szerentséffen végre - hajtottunk. Magasztalják a Május' 3-dikai Konstitutiót. Embereknek tartanak bennünket bátorságunkért a külső Tartományokban. Azt mondják: „Ha úgy mennek a Lengyelek, a mint el-kezdették, úgy magokat szerentsés Nemzetté formálják.“ — Ország-Rendjei! És Észöm, olly őszön ez reám nézve, hogy én véretem ontani, életemet le tenni, 's még a Koronától is kész vagyok meg válni a Konstitutióért. Tulajdon kezemmel rántok kardot az ellen, akarki legyen az, a' ki mérészelné bántani a' Konstitutiót.“

Egy kukkanás sem vólt az egész Gyűlésben, míg a' Király' Belzédje tartott. Annak végződésével, egyszerre fel-kiáltottak százan: „Mi, mindnyájan örömet fel-áldozzuk értékünket, vérrünket, 's életünket a' Hazáért, a' Királyért, és a' Törvényért“ — 's mindnyájan kardot rántottak. — Ézentúl egy fel-tétel (projectum) olvasgatott el, az *Appellationalis* Törvénytől, mellyet is tanátskozása tárgyává tett a' Gyűlés.

Frantzia Ország.

A' Párisi Újságnak, Sept. 23-kán költ Darabjában ezeket olvassuk:

„A' Király, és a' Frantzia Nép között szerentséffen vissza állott egyesség naponként erősödik. Reá mehettek ugyan némelly háborúságszerzők, hogy kevés napokig néminémű zavarba hozatott a' köz-tsendesség; mivel azt kezdték el hitetni a' Néppel, hogy koránt sem az a' Király belől, mint külsőképpen mutatja magát. De ezen vádakát el ofzlatta a' Királynak egyenes szivü maga viselete, 's vissza szerzett neki minden Frantzia sziveket. — A' Királynét is áldják már most mindenfelé. Ezen a' héten ingyen botsáttatott egymás után, minden játék, né.

539.

néző helyekbe a' Nép, 's nagy gyönyörüségét találta kiváltképpen *Castor és Pollux* nevü Operában. Ennek látására tehát ő Felségek is elmentek Sept. 20-dikán. Annál repesőbb örömmel fogadta ő Felségeket a' teátrumi Gyülekezet, mivel már rég' időtől fogva nem vólt szokások a' Királyoknak magok jelenlétekkel meg tisztelni a' Fő Város' Teátromait. A' Királyt, Királynét, és a' Kir. Hertzeget tárgyazó *Éllyen* kiáltások gyakran meg újjítottak a' játék alatt. Ugy hallik, hogy mind meg akarja látogatni a' Király *Páris* Városának fő Teátromait, 's kéttség kívül annál buzgóbb indulattal, 's szivesebb szeretettel fog mindenütt fogadtatni: mivel bizonyosnak tartják, hogy a' Király értékre adatta az *Európai* Fő Udvaroknak, 's mindenek felett a' *Német Országiaknak*, hogy ő Felsége a' Konstitúziót szabadon el fogadta, 's állhatatosan meghatározta magát annak fenn-tartására.

A' Konstitúzió' Ellenségei nagyon igyekeztek rajta, hogy *Párisnak* minden részeiben elszélelzhessék a' Tsászár', 's *Prussziai* Király' *Pillnitz*i Jelentésének, és a' (*Frantzia*) Hertzegek' Levelének nyomtatványait; de ezen el-széleltetés által tsak azt nyerték a' Konst. Ellenségei, hogy még nyilvánvalóbbá lett azon segítségeknek bizonytalan vólta, mellyekbe láttatnak bizodalmodkat vetni a' ki-költözött Hertzegek. — Neveli a' Népben, a' Király eránt való bizodalmat, és szeretetet annak értése, hogy a' Király Sept. 13-dikán reggel vette már a' maga Ötsei' Levelét, 's kéttség kívül ezen Levélnek foglalattja szolgáltatott alkalmatosságot a' Királynak arra, hogy következő ki-fejezésekkel élt, a' Nemzet-Gyűléséhez az nap botsátott Irásában:

„*Minekutánna értésemre esett, hogy a' Népnek leg nagyobb része ragaszkodik a' Konstitúzióhoz; jelentem, hogy én nem kívánom többé használ-*

nálni azt a' segítségét, a' mellyet kértem; 's mivel senkinek sem vagyok én másnak köteles számadással, hanem tsupán csak a' Nemzetnek: tehát nints is jussa senkinek a' panaszolzkodásra, a' midőn magam mondottam én le a' segítségről."

Ennek édes meg-gondolása reménységet nyújt az eránt, hogy a' Hertzegek le tesznek a' magok hafizontalan feltételeikről, 's úgy hallik, hogy a' *Monfieur* gondolkozik is már a' *Fr. Országba* való vissza-jövetelről."

Meg vallya azonban a' *Párisi Újság*, hogy nagyon akadályoztatják a' Hertzegeknek az *Országba* való vissza-menéseket, a' körülöttök lévő hajdani *Fr. Katona* 's *Polgár Tiszteknek*, és *Egyházi Személyeknek* tanátsadásaik, kiknek számok, három 's négy hetekiől fogva ismét nagyobbra nevededett; mert a' *Lillei*, 's *Sedani* *Postamestereknek* jelentések szerént, úgymond, *Sept. elein* teméntelen *Katonák*, 's kivált a' néh. *Testörzők* közzül igen sokan hagyták oda *Fr. Országot*. — Az *Auftriai Belgyiomban* lévő *Seregekre* nézve, azt jegyzi meg a' *Párisi Újság*, hogy azoknak helyben való maradásokat szükségessé teszi a' vissza-vonás' lelke, melly újra mutogatja magát *Belgyiomban*.

Sept. 25-dikén, háláadó *Isteni Tiszteletet* tartatott *Páris Városa*, a' *Konstitutziónak* szerentséssen lett végződéséért. Maga a' *Párisi Püspök Gobel Úr* volt az *Isteni Tiszteletnek* *Kiszolgálta-tója*. Meg jelentek a' *Szentegyházban* a' *Nemzet Gyülésének* is 24 *Tagjai*. Ez nap estve meg volt a' *Kir. Palota*, 's annak környéke igen pompásan világosítva a' *Király'* költségén.

A' *Constituens Nemzet Gyülése*, *Sept. utolsó napjára* határozta volt, azon hónapnak 19-dikén a' maga *Üléseinek* bé-fejezését. Még akkor csak 246-an voltak jelen, a' következő *Nem. Gyülése'* *Tagjai* közzül; 's erre nézve azt is el-
vé-

végezték akkor magok között a' Nemzet-Gyűlése' Tagjai, hogy irjanak mindnyájan a' magok Osztályaikhoz (*Departements*), 's kérjék azokat, az új Deputátusoknak haladék nélkül való elküldésére.

Rouffeau erántt azt végezte a' N. Gyűlése, hogy ha ezen nagy érdemű Filozofusnak tetemeit nem tétetheti is bé a' Sz. *Genovéva*' Templomába *) miként bé tételte oda a' *Voltér*' testét; ugyan tsak emlékeztető Oszlopot fog emelni néki a' Nemzet, maga költségén.

Az úgy neveztetet *Dominikánus* Klub hat száz Livrát tett fel jutalmul egy Nemzeti Kalendáriomnak készítésére: melly eránt az a' Klub kívánsága, hogy abban rövideden gyönyörködtető módon 's olly világosan legyen elő adva a' Konstitutio summája, hogy azt a' leg együgyűbb Ember is meg érthesse.

A' múlt hónapban meg halálozott *Párisban* egy gazdag Dáma; 's a' Konstituzióhoz viseltető buzgóságából, mindenét a' Nemzetnek hagyta; jóliehet igen szegény Attyafiai voltak. Midőn ezen hagyás eránt jelentés tétetett volna a' Nem. Gyűlésében, így szóllott *Goupil* Úr: „*Mi, ezt a' hagyást el nem fogadhatjuk; betstelenségére szolgálna az egy nagy Nemzetnek, ha egy Familiát meg fosztana a' magától, 's ennél fogva örökre szerentsétlenné tenné azt. Vagynak ugyan Klastromok' példái előttünk, hogy azok nem gondoltak az ilyen esetekben, a' szegény Familiák' sorsával. De mi ne kövessük ezeket, kövessük inkább XV. Lajosnak, 's más Királyainknak példájai-*

*) *Nem örömet engedné t. i. azokat el vitétni Ermenonville nevű jószágából Girardin Úr, ki a' meg-holttnak Barátja, Jóltevője 's eltemetetője volt.*

jaikat, kikről tudjuk, hogy az efféle hagyásokat el nem vették.“ Köz akarattal reá állott a' Nem. Gyűlése, Goupil Ur' tanátslására. — Valamint ezen nemes tselekedetéért közönséges díszeteket érdemel a' Nemzet-Gyűlése: úgy ellenben sokan vádollyák azért, hogy Avenio Városát, 's a' Venaissini Grófságot el - ítélte Pápa ő Szentségétől. — Ezekre a' vádakra, ki telik talám a' megigazító felelet azon végzéséből a' Nemzet-Gyűlésének, mellyet Sept. 14-dikén hozott az, a' megnevezett Város, és Grófság erántt. Ez t. i. a' Gyűlés' végzésének értelme: „Hogy mivel eleitől fogva jussa volt Frántzia Országának Avenio Városához, 's a' Venaissini Grófsághoz; és mivel ezen két Tartományok' Gyülekezeteinek, 's Polgárjainak nagyobb része szabadon, 's annak módja szerént ki - nyilatkozhatta a' maga kívánságát, Fr. Országgal lejendő egyesíttetése eránt; tehát ez órától fogva mind a' két Tartományok Frantzia Ország' részévé fognak lenni, 's a' ki - szolgáltató Hatalomra reá lessz bizva, hogy végezzen a' Római Udvarral azon károknak meg - fordítása eránt, mellyeket Avenio 's Venaissin Tartományainak el - vesztése által fog az említett Udvar szenvedni.“

Elegyes Történetek.

Ebben az esztendőben, nem igen derék tzet-halászat vólt. — Mi ebből a' tudomány? Az, hogy ne tsináltassanak az idén sok halhéjjas vállat Magyar Dámátskáink.

A' közelébb tartott *Silésiai* katonai gyakorlás' alkalmatosságával, szemébe tünik a' *Prussziai* Királynak egy pár szép Leány, melly az ő Felsége' látására ment vólt ki a' Helységből, 's illy barátságos ki - fejezésekkel szólott hozzájuk: „Mi jobban fáradotok szép Leánykák? Talán Legényeket vigyáztok? Miért nem mentek se -
hez

hez, hogy annál több katona-fitzkót kaphatnánk?
 — Úgy van ám, Fels. Uram! felele az egyik nagy izemérmetessen. *Mi, szegény Leányok vagyunk, 's az ilyeneken pedig Jenki se kap.* —
 „Már a' bizony bajos állapot, mondá a' Király, gyertek hozzám hónap reggel, majd adok én nektek olly szerelem-port, a' mellynek jó foganatja lesz.“ A' Leányok le sütötték mind ketten mosolyogva a' fejeket, hanem midőn el-távozott volna tőlök a' Király, még egyszer vissza szólított hozzájuk: „No, úgymond, én nem tréfállok; hanem ti is el jöjjetek ám hozzám.“ A' Leányok se vették már ekkor tréfára a' dolgot, fogták tehát más nap reggel magokat, el-mentek a' Király' szállására, 's bé-jelentetik magokat. — Segítő szerül, száz száz aranyokból álló summát küldött ki mind a' két Pátziensnek a' Király, illy felülírású boritékban: *Egy Dósis.* — Héj ha ilyen Dósisokkal értethetnék a' Szülék Leányaikat, nem soká maradnának úgy azok a' pártában; bár különben nem egésszen kívánatos képüekké formálta volna is őket a' természet.

Tudományi Dolgok.

Ezen hónapnak 3-dikán, következő tizimü Könyv jött *Pesten* világ eleibe:

De natura & indole veri Protestantismi. Scriptit Christianus Freymann. Pestini, Budae, Cassoviae, & Lipsiae apud Ignat. Anton. de Strohpayer 1792. 8. rét. 99 lap.

Ezen munkában, azt szándékozik meg mutogatni a' Szerző, hogy a' *Protestantismusnak* természete, nem ez, vagy amaz tudományi tizikelyeknek követésében áll, akarmi módon legyenek is bé vétetve a' tizikkelyek; hanem áll a' szabadságnak, tökéletességnek, és békességnek lelkében. Ez a' lélek, annyira tulajdona, úgy-
 mond,

mond, a' *Protestantismusnak*, hogy ha a' nem lett volna: úgy a' *Protestantismus* se származott volna, 's a' nélkül fel sem is állhat.

Hogy a' *Pesti* Evan. Zsinat is a' *Protestantismusnak* ezen lelkétől vezéreltetik, meg mutatta az által is a' többek között, hogy az úgy nevezetett *Formula Concordiae* mellől elállott.

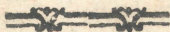
* * * * * *

Nádor-Ispány ö Királyi Fő Hertzsegségének múlattatására, mindent el-követnek Pri-
mas ö Eminentziája, 's Ország-Birája ö Kegyel-
messége, a' *Budai* 's *Pesti* Magnásokkal
együtt.

Magyar Leányok is szokták a' szájokba
venni a' gombos-tököt, mikor le-vetkeznek.
Egy *Tolosai Frantzia* Leánynak szomorú pél-
dája, el-idegenítheti őket ezen rossz szokástól.
Az említett szerentsétlen Leány t. i. hasonlóképpen
tselekedett a' tökkel, 's le találta azokat nyelni,
mellyek néki kinos halálát okozták.

Küldjük a' második *Székely* gyalog Regement-
nek ábrázolását.

Költ *Bétsben*, Októbernek 12-dik napján,
1791-dik esztendőben.

Györi F. Eaducy Sigmund írta 1789

MÁSODIK SZÉKELY REGEMENT